

## עקרונות הנאורות-

### **האדם אחראי לגורלו-**

ע"פ עקרונות הנאורות האדם ניחן מטבעו בתבונה, במצפון וביכולת להכיר את המציאות לחקור ולגלות את חוקיה, האדם מסוגל לארגן את החיים החברתיים שלו ולשפוט מה מוסרי ומה שצריך להנחות את האדם זה התבונה והמצפון.

### **כבוד האדם וחירותו-**

לפי דברי קאנט אדם מגיע למצב של קטינות כשהוא לא יכול להשתמש בשכל בלי הדרכה של אדם אחר. הוא יוכל לצאת מכך אם יאזור אומץ וישתמש בשכל. לפי דבריו, עיקרון כבוד האדם קובע שבכל אדם צריך לראות "מטרה נעלה" בעלת ערך מוחלט שעומד בפני עצמו וכי אין להתייחס אליו אף פעם כאל אמצעי לקידום מטרותיו של אדם אחר.

### **ערך השוויון-**

ע"פ הנאורות לא חשוב המעמד של האדם או הייחוס שלו למלוכה או לבית האצולה, לאדם יש ערך עצמי ללא קשר עצמי למוצא או לתפקיד, לכל אדם יש נקודת פתיחה שווה בחיים וזכויות שוות בלי קשר למוצאם.

### **זכויות האשה-**

בתחילת העת החדשה מעמד האשה היה נחות ביחס לגברים וזה התבטא בשלילת זכויות פוליטיות, ובזה שלא הייתה להם אפשרות לחינוך ברמה גבוהה. רעיון הפמיניזם התפתח על רקע זה, ורעיון זה תומך בהעצמת נשים, ושאיפה לשוויון בין המינים, לפי הגישה הזאת הנשים נולדו שוות לגברים, ואם יש פער מבחינה שכלית זה נובע מרמת ההשכלה הנמוכה שקיבלו. הפתרון לצמצום הפער הוא לתת לנשים זכויות שוות כמו לגברים וכך הם יוכלו לתרום לחברה בתחומים שונים.

### **עקרון הזכויות טבעיות-**

זכויות טבעיות פירושו- זכויות שנתנו לבני אדם ע"י הבורא, ולא תלויות בהחלטת בני האדם והן כוללות בתוכן את הזכויות לזכות, לחיים, ולחרות.

### **המדינה כמוסד למען האזרחים-**

בהשפעת הנאורות במאה ה-18 התפתחה באירופה, ואת השלטון שנקראה "אבסולוטיזם נאור" = שלטון שמרכז את הכוח בידי המלך, ויחד עם ההכרה בטובת הציבור, המלכים ראו עצמם כמשרתי הציבור.

**האמנה החברתית = ע"פ לוק, האזרחים במדינה מוותרים על הזכויות שלהם של שיפוט, שיטור וענישה לטובת השלטון, ומטרת המדינה והשלטון הוא להיטיב את מצב העם, ולשמור על זכויותיהם הטבעיות.**

**ע"פ רוסו בני האדם עלולים ליצר חברה בלתי צודקת שבה החזקים מנצלים את החלשים, ולכן יש צורך בחברה חדשה שמיוסדת על עקרונות הדיאליזם, בני האדם מוותרים על החירות שלהם לטובת הכלל. והכלל-הריבון יפעל אך ורק על פי הרצון הכללי של האזרחים.**